

панк журнал б і л ь ш е в и п у с к т р е т і й

Я ТВОРЕЦЬ І ПИЗДЕЦЬ

За останні кілька місяців «знатний інет боець» (по сумісництву мій хороший друг) Рафальський зробив 28 постів на своїй стіні ВКонтакті*. З них 13 репостів, 3 посилання на зустрічі/групи і 2 власних міркування: стосовно фестивалю Вени-Ріки і книжок на дістро .aorte. Багато хто з вас бачив ці записи, можливо, хтось ще й приймав участь в обговоренні.

Особисто мене здивувала реакція людей, яким були адресовані «пред'яви» Рафальського, та їхніх співчуваючих. Відколи аргументована критика стала чимось забороненим? Для чого закриватись щитом насмішок, якщо все це «по суті правда, хоч і перекручена»?

На власному досвіді я знаю, як важко тягти на собі лейбл/дістро, організацію концертів, зін та інші речі, пов'язані зі сценою. Так склалося, що усіма цими речами займаються одні й ті ж небайдужі люди. Але це не привід для нездорової

реакції на критику в свою сторону. Варіант «не подобаються книжки — не купуй», «не подобається фестиваль — не приходь» мене не влаштовує. Оскільки ми робимо все це не тільки для себе, але й для інших. І цілком нормально дослухатись до думки інших. Тому що «ціль і смисл» в раціональному діалозі, а не в «безглуздох питань і зарозумілих відповідях».

За останні півроку, відколи ми почали робити зін «Більше», ми не отримали і п'яти (!) відгуків (відгуки типу «цікавий зін» не рахуються), хоча 2 номери тиражами більше 100 копій розійшлись досить швидко. А я був би дуже радий, якби мені вказали на те, що ми робимо не так і як би можна було зробити зін кращим!

Юра

* станом на 06.06.2013, починаючи з 19 квітня і не рахуючи видалених постів

Фото: Макс Котовский

більше • зміст

<i>Я творець і пиздець.....</i>	<i>2</i>
<i>Страх.....</i>	<i>4</i>
<i>Учиться распознавать власть.....</i>	<i>5</i>
<i>Антифашизм не пройдет.....</i>	<i>8</i>
<i>Крымские битвы за четыре года.....</i>	<i>11</i>
<i>Татуювання Fall of Efrafa.....</i>	<i>13</i>
<i>Інтерв'ю з Богданом-Олегом Горобчуком.....</i>	<i>16</i>
<i>Интервью с Черным Морем.....</i>	<i>19</i>
<i>Zineshow.....</i>	<i>21</i>
<i>Як аукнеться, так і відкликнеться. ....</i>	<i>33</i>
<i>Такси.....</i>	<i>35</i>

Коля, создатель гурзуфского (фото)зина Foghorn, делится своим страхом и фотографиями.

я думал, что повзрослел. думал, что перерос это. нет, пару часов назад я понял, что это не так. всё то, чего я боялся в детстве, до сих пор меня пугает до дрожи.

я пришёл сюда, чтобы сделать несколько фотографий. люблю я это делать, это почти страсть. сейчас около 10 часов вечера, то ли это туман, то ли моросит мелкий дождь. перелез через отбойник и вот я почти на месте. это мост. я ставлю фотоаппарат на поручень, нажимаю на спуск, жду несколько минут. готово. смотрю вокруг, ищу что-то интересное, решаю, с какого ракурса лучше сделать снимок. я уже на середине моста. жду, когда проедут автомобили, чтобы перейти на его другую сторону. внутри уже что-то начинает шевелиться. или замирать, не ясно. перешёл, за поручнем светится посёлок. поставил фотоаппарат, нажал спуск. жду. за спиной проносятся машины. мост немного вибрирует под ними. где-то внизу слышна речка. я не знаю, на какой я высоте, думать про это не хочется, но всё равно думаю. 20 метров? 30? может, 50? не знаю. стараюсь не смотреть вниз, но всё равно смотрю. темнота. шум воды. свист ветра от проезжающих мимо машин.

они освещают меня фарами на несколько мгновений. интересно, водители меня замечают? если да, что они думают? принимают меня за самоубийцу? один поздно вечером я стою на мосту. почему не остановятся? не важно.

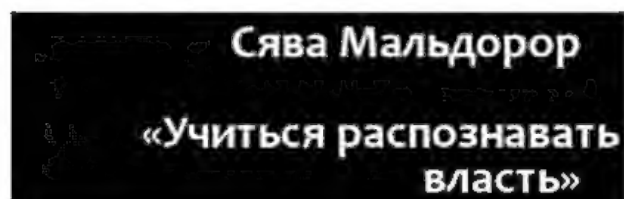
мне становится страшно от мысли, где я сейчас нахожусь. такое чувство, что все мои детские страхи выползли наружу и объединились в одно огромное сильное чёрное существо, которое наступает на меня, силясь раздавить своей массой. страх перед высотой, перед темнотой и перед водой. с этими страхами я долго боролся, в школьном возрасте. мне казалось, что я победил их. я ошибался. они здесь, они давят меня. ноги начинают щекотать, они немеют. я держусь за поручень вытянутой рукой, потому что боюсь подойти ближе к краю моста. мои детские страхи вызывают приступ моего нынешнего страха, который граничит с шизофренией. я боюсь потерять контроль над собой, над своим телом, над своими действиями. бывает такое. идёшь с другом по пирсу возле моря зимой и боишься, что столкнёшь его в воду. это что-то нездоровое, я знаю. друг смеётся, когда я говорю ему об этом. мне и самому смешно немного. но тем не менее, такой страх есть. вот и сейчас, я стою и боюсь, что начну перелезать через ограждение. ещё я боюсь, что упадёт фотоаппарат. ноги почти подкашиваются. меня охватывает паника. хочется уйти отсюда. я убеждаю

себя, что ради фотографии нужно терпеть. этот мост самый длинный не прямой мост в европе. или во всём мире, не помню. легче не становится. оцепенение поднимается от ног к животу.

я знаю, что при таком освещении двух минут выдержки не достаточно для фотографии, но всё равно я отпускаю спусковой тросик, поспешно забираю фотоаппарат с поручня, прижимаю его к себе и начинаю быстро идти вдоль дороги. ноги всё ещё слабо ощущаются, сердца я не слышу, не могу сказать, колотится ли оно или замирает. подошёл к месту, где мост заканчивается, чувствую себя намного лучше. отсюда тоже можно сделать неплохое фото посёлка. ставлю фотоаппарат на какой-то столбик, фиксирую спусковой тросик в нажатом положении. достаю сигареты и закурываю. намного, намного легче.

стоял около десяти минут, смотрел на огни посёлка, курил, смотрел на проезжающие машины. чувство страха полностью прошло где-то через полчаса.

Казаков Мстислав aka Сява Мальдорор, без пяти минут нотариально заверенный философ, представляет картину о власти, микровласти, их отрицании и сопротивлении.

Картина, которую я здесь рисую, — лишь мой собственный взгляд. Собственно, художник сначала смотрит на натуру, а затем снова переносит взгляд на свою картину. И так пока картина не готова. Здесь — лишь наброски. Когда кто-то говорит, важно, чтобы это не звучало банально, потому что право говорить — ценно, и если в первый раз все послушают и никому не понравится, во второй раз — не послушают.

Банален анархизм, да и марксизм в последнее время тоже банален. Это две основных политических идеологии, которые лишь и способна породить панк-хардкор сцена, не стоит здесь вдаваться в мелкие детали вроде оттенков цвета всех-измов: зеленого, красного, фиолетового. Снова читать о том, как плоха власть? О том, что систему капитализма ждет неизбежный конец? Что люди освободятся и самоорганизуются? Но зачем? В моем-то понимании, чтение должно быть актуальным и плодотворным для читателя. Да и потом, устал я как-то от эсхатологии. Ну, от великого исхода, конца времен в смысле устал: у Кропоткина — революция анархистов и самоорганизация общин на мировом уровне, у Маркса — мировая пролетарская революция, в Библии — Апокалипсис (Как последовательный диалектический материалист, люблю я читать Библию, а вы, атеисты, нет? А как вы тогда ее критикуете? А вообще Новый завет неслабо напоминает «Капитал» по своей структуре.).

Так вот, везде я вижу финал и рухнувшие симулякры, но проблемка есть: живем мы здесь и сейчас, а не в том мире, о котором пишут вожди и патриархи. Я не тешу себя надеждой, что даже внуки мои застанут рассвет какого-нибудь там цвета (черно-зеленого, красного, черно-красного, да не суть важно!), но что этот рассвет однажды все же наступит, я, конечно же, знаю.

В общем, хотел я сегодня немного поговорить о власти вне политического (хотя и последнюю тоже стоит слегка затронуть) и о ее критике. Ведь, в сущности, тебе не остается ничего, кроме как критиковать, отрицать и подвергать сомнению. Я — не анархист, не коммунист (хотя из ярлыков «марксизм» мне ближе всех), ты вряд ли сможешь поставить на мне идеологическое клеймо. Отчасти, возможно, подойдет фраза «слегка скептически настроенный молодой человек». Это не значит отнюдь, что я боюсь подписаться под громкими словечками в духе «убей фашиста/капиталиста/догхантера», нет же, просто вы-то, я-то, мы-то, не многим лучше их, ну разве что немножко... Потому я не против того, чтобы в кого-нибудь, кто мне не нравится, стрелять.

Так вот, о власти. Марксизм мне друг, но истина дороже. Человек — продукт и производственных отношений, И властных, вот я о чем, в противовес марксовскому «только производственных отношений». Забудьте все, чему вас об этом учили Кропоткин и Маркс, отсекайте от власти мораль, рынок и рыночные отношения (sic!) и даже Русскую православную церковь, — это все не власть как социальный институт. Препарируйте, словно лягушку, то, что осталось, и что же вы увидите? Безопасность, территорию и население. А вот что такое безопас-

**КАК ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНЫЙ
ДИАЛЕКТИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛИСТ, ЛЮБЛЮ Я ЧИТАТЬ
БИБЛИЮ, А ВЫ, АТЕИСТЫ,
НЕТ? А КАК ВЫ ТОГДА ЕЕ
КРИТИКУЕТЕ? А ВОООЩЕ
НОВЫЙ ЗАВЕТ НЕСЛАБО НАПОМИНАЕТ «КАПИТАЛ» ПО
СВОЕЙ СТРУКТУРЕ.**

ность здесь и для нас, в нашем дискурсе, это уже другой вопрос; в вопросах, стоит помнить, часто лежит искомое, потому, раз я его задал, не все так просто. Безопасность в дискурсе власти — это дисциплина, дисциплина — это контроль, надзор, это

пенитенциарные меры и индивид уже в облике правового субъекта, на которого искоса поглядывает жандарм. Но государство — не жандарм, как сказали вам ваши учителя! По крайней мере, не Единственный (попутно даю подзатыльник Максиму Штирнеру, ха-ха). Власть — один из социальных институтов, ну а общество, гражданское общество, множество, машина сборки личностей — бывало

иногда и без государства, и без власти. За властью в ее основе всегда сокрыта микровласть, множество маленьких властей, каждая из которых имеет свою собственную безопасность, территорию и население. Армия, тюрьма, психлечебница, школа, семья — где этого добра нету? Да все таким же способом! Множество (население), подчиненное в рамках определенной территории (отчий дом, здание больницы, город, область, неважно) определенной своей дисциплине. Становление индивидуумом часто (хотя и не всегда) оборачивается нарушением дисциплины, как результат — получишь по рукам. Власть суть лишь вопрос дискурса. Даже анархизм может быть властью, власть безвластия, но власть же! А про тоталитаризм самих анархистов сколько шуток будет ходить. Власть безвластия точно также будет угнетать, если будет видеть (вполне субъективно) что угодно, что может классифицировать, как «угнетение» внутри гражданского общества без власти, улавливаете мысль?

- Слыш, а к чему ты это написал вообще?

- Да говорю же, учитесь распознавать власть! Помните: она всегда имеет дело с множествами, а не с индивидуумом. Власть — сама мно-

жество, властей много и они могут спрятаться не только за вашей спиной, но и в вашей голове, пока вы будете поднимать черный или красный флаги против государства. Быть панком — мало, анархистом — тоже маловато, станьте множе-

**ВЫЖИГАЙТЕ КАЛЕНЫМ
ЖЕЛЕЗОМ САМУЮ МЕЛКУЮ
И САМУЮ ХИТРЕНЬКУЮ
ВЛАСТЬ В МАЛЕНЬКОМ
МИРЕ ВОКРУГ СЕБЯ И В СЕБЕ
САМОМ!**

ством вы сами, каждый из вас, не попадитесь в сети одного дискурса, заставьте власть говорить с вами на равных, как институт с институтом, пусть даже ваше куль-

турное бытие отрицает как власть, так и микровласть! Практикуйте антииерархию в малых моделях микровласти, пустив в них собственные корневища и клубни: в семье, где вы не станете патриархом или матриархом, со своими студентами, преподавая им без методички, поешьте кислоты со своими пациентами, помеченными маркой «шизофреник», отдавайте, но не забывайте брать, не будьте авторитетом и Отцом, не становитесь священником, будьте просто хорошим примером. Выжигайте каленым железом самую мелкую и самую хитренькую власть в маленьком мире вокруг себя и в себе самом! Я не могу пока предложить идеальной модели общества будущего, я просто говорю: посмотрим, что из этого всего получится.

ЗЫ: и читайте Мишеля Фуко на досуге.

Антифашизм не пройде!

Після мітингів 18 травня в Києві (та подібних по усій Україні до і після) питання «По яких точках буде бити правляча партія на майбутніх виборах» відпало саме по собі. Регіони апелюють до гу-

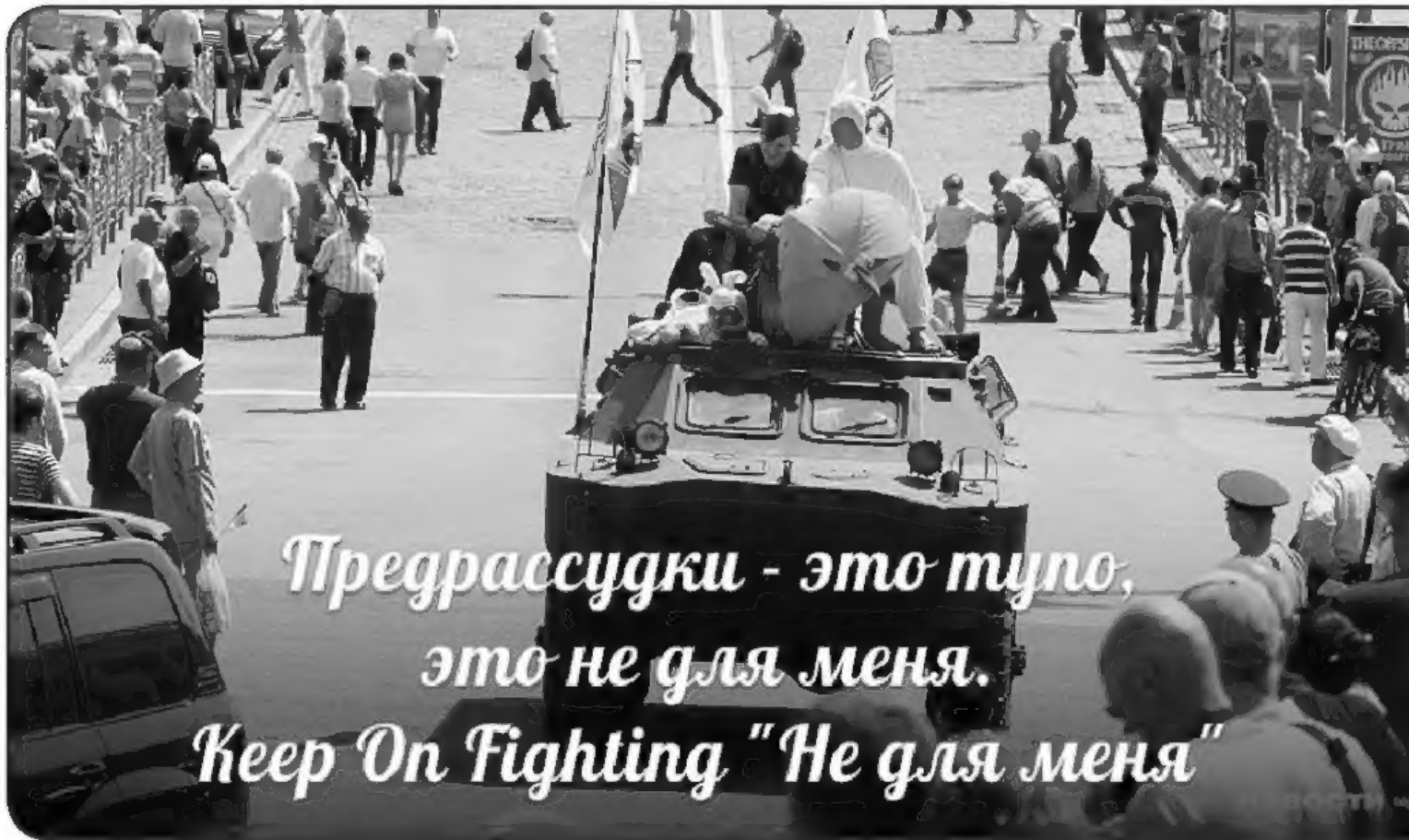
маністичних цінностей. Але чи пройде такий антифашизм?

Фото з інтернету.

*Толпой на двоїх, чесна бійка не для них.
Шоу Трумена "Виблядки Вітчизни"*

*Предвзвудки - это тупо,
это не для меня.
Keep On Fighting "Не для меня"*

*То, что я не такой, как ты,
главный повод дать мне пизды.
Never Again Never Like Them
"Главное преступление"*

КРЫМСКИЕ

БИТВЫ

ЗА ЧЕТЫРЕ ГОДА

*Планируемая статья про уникальность сцены Крыма у Рафальского превратилась в описание битв между городами «с похожими именами». В оформлении использованы фотографии из сайта **MAXIMUMROCKNROLL** с тегом *Sevastopol, Simferopol'* там не нашлось.*

Я не претендую на объективность нижеизложенных фактов. Части текста, либо весь текст целиком может являться выдумкой.

Время не установило власть над этим куском суши. Облака плывут по небу, солнце уходит в воды самого черного моря, которое не совсем черное, а скорее зеленовато-синее. Мне кажется, что отметку начала событий, которые будут изложены здесь слишком фрагментарно, сим-

волично и запутанно невозможно поставить с высокой точностью. Отметка условная, потому что вражда уже была, битвы начались давно. Но пусть будет так: мы шли в центр, уставший от битв, слушали марши, болтали и пребывали в отличнейшем настроении, поскольку успели сделать обмундирование к битве на вражеской территории.

Вокруг этой отметки начала в моей памяти собрано еще несколько событий: февральская минибитва; празднование побед; фразы и боевые кличи, отложившиеся у меня в голове (которые, в общем-то, не имеют значения в контексте противостояния двух городов); мои личные любовные переживания и путешествия.

Итак, первая битва после начала: дом культуры на отшибе самого худшего города куска суши («ордена на груди планеты»), маленькие и большие люди (которые встретятся мне потом в совсем других ситуациях, потеряв для меня дух неуловимости и таинственности, дух игры и вовлеченности в игру).

Битва вторая — несколько локальных битв, которые проходили уже на нашей территории. Кажется, тогда все наши были пьяны, половина противников тоже пьяна, а другая их половина злилась, что не пьяны, и пить им нельзя.

Битва третья, которую можно считать неномерной была робким шагом к примирению, но примирение сорвал ливень, который дробью лупил по целлофану, на ботинки липли комки предгорной грязи, а эшелоны в обе стороны отменялись.

Четвертая и пятая битвы были во времена холодной войны. Это битвы

гонки вооружений и развития категорий: у нас будет так, а у вас будет так. У нас весело — у вас серьезно, у нас игра — у вас завуалированная игра, мы-то были, по сути, консерваторами, вы — не анархистами, всего лишь либералами.

Шестая битва — это то, что вы себе придумали, а мы лишь хихикали. Мелкие взрывы, гуляния врагов на наших территориях, все большая изоляция и ренегатство.

Битва седьмая — затянувшаяся, проявившая тот факт, что противостояния как такового не существует. Между двумя городами просто возвели стену, которая никогда не падет.

Два сына с похожими именами, но с такими непохожими характерами и внешностью. Один питается морской водой и внутренней мистической силой, а другой — сухим предгорным ветром; он все чаще хочет убежать от реальности, на деле же все больше погружаясь в иллюзии.

ТАТУЮВАННЯ

FALL OF EFRAFA

Тема татуажу музичних груп не покидає нас. Цього разу ми опита-
ли 7 людей з різних країн стосовно однієї групи та її трилогії.

• Три людини з різних країн не змогли визначитись із улюбленим альбо-
мом, двоє назвали перший альбом "Owsia", інші двоє — за-
ключну частину — "Fall".

• Усі одностайно заявили, що посідателі участі групи пражає.
Зробили діло — гуляють сміло. В той же час, дехто виразив жаль, що так і
не довелось побувати (і більше ніколи не вдасться) на живому виступі FOE.

Чёрный кролик Инле. Это божество провожало души усопших в иной мир, дабы обрести там покой. Это изображение, как некий тотем для меня.

У меня на запястье изображение с обложки альбома Inlé. Давно хотел набить что-то в духе FOE или «Обитателей холмов» и в один вечер попал к знакомому, начинающему татуировщику, на вписку, где он и предложил сделать мне татуировку на мой выбор, естественно бесплатно. Поскольку я знал, что он в этом деле новичок, то не стал утруждать его и выбрал один из рисунков «попроще» по этой теме.

Elil, просто тупо лучше него нет!

В мене засьць. Один дружання запропонував набити разом кроля із обложки, я погодився) Татуировка кролика, скан какого-то из релизов... Честно говоря, не помню ка-

кого сделал ее, практически сразу после прочтения книги, находясь под глубоким впечатлением от прочитанного, тем более подбил дружання сделать точно такую же. Почему? Да нипочему! Наверное, так и нужно делать татуировки – спонтанно, под впечатлением чего-то, на пике эмоций что ли. В любом случае это лучше, чем выбирать круто смотрящийся эскиз в интернете, который ничего не имеет общего с тобой. А эти кролики – Пя-

тик, Орех – они ж как дружбаны, с детским представлением о мире и странным говорком. Татуировка у меня скорей не из-за FOE.

Это логотип с обложки "Tharn", выпущенного в 2008 году, являющийся переработкой "Dominion Theology".

У січні цього року мені зробили татуювання чорного кролика Inlé.

Згідно книги цей символ відповідає смерті у світі зайців. Я попросив зробити версію зображення чорного зайця, яку малював вокаліст ФОЕ Алекс на обкладинку альбому *Inlé*, замість того варіанту, який можна було побачити у мультфільмі. Саме татування зробив мій друг Grindesig-Borbás Róbert, який займається графікою та виготовленням тату. З ним легко було знайти спільну мову, так як він теж був знайомий з казкою Адамса та музикою ФОЕ.

Мені дуже подобаються малюнки Алекса. Думаю, що в нього хороший стиль, який відрізняється від інших. Вибрав саме *Inlé* тому, що як книга, так і музика відображає темну сторону всієї концепції. Хоча в книзі цей заєць є символом не тільки темноти, зла і смерті. Не можливо не помітити, що саме він допоміг головному герою Fiver'у знайти Hazel, що й стало спасінням для головних героїв.

І традиційно – збірка улюблених пісень, складена респондентами:

No Longer Human
The Fall of Efrafa
Republic of Heaven
Dominion Theology
Tharn

ІНТЕРВ'Ю З БОГДАНОМ- ОЛЕГОМ ГОРОБЧУКОМ

Розмова з поетом Богданом-Олегом Горобчуком про улюблені міста в Києві та Житомирі і різницю між обома містами. А також вірш та карта маршруту, яким Богдан-Олег йде на роботу.

В уже далекому 2009-му, коли ти виступав в Житомирі, ти розказував про одне місце, яке тебе дуже приваблює. Якщо я нічого не наплутав, це стадіон біля МЖК?! За 4 роки це місце залишається таким же цікавим для тебе чи щось змінилось? Можливо, з'явилося якесь інше?

Стадіон біля МЖК – «Молодіжного Житлового Комплексу», 10-поверхівки в Житомирі, де я прожив із 7 до 17 років — дуже знакове місце. В дитинстві і юності я ганяв там у футбол і їздив на лижах. Але знакове для мене воно тим, що часто, коли я проходив повз цей стадіон, ідучи додому — до мене приходили вірші. Ось — один із найулюбленіших (і не дивуйтеся, що там ні слова про стадіон ;))

*Світла дорога цієї ночі як роздвоєна
риб'яча кістка в моєму горлі
Я кашляю і йду нею
Тримаючись за паркан: долоня
сивіє від мокрого бетону
Вона геть чужа
Чужа ніби тремтячі змерзлі
долоні дерев
Ніби мокрий шалик на моєму горлі
– нічна петля – нічна змія*

*Ця дико повільна дорога додому:
кожен ліхтар як старий знайомий*

*І тільки пташині сліди недопалків
І тільки недопалки пташиних
слідів*

*Щоразу змінюють свої взаємні
траєкторії*

*Взаємність – ось чого бракує нам з
дорогою*

*Ми не як пелюстки квітів
Не як хвилі моря; не як хвилі мозку
Ми настільки різні що вона
Може в мені застрягнути
А я*

*Ніяк ніяк не дійду нею додому:
Більмо місяця закривається
повікою хмари*

*Я ніби засушений листок між
сторінками будинків –
Перекладаюсь від сторінки до
сторінки*

*Шукаючи свого дому
Але ніяк не відчитаю його з-поміж
подібних*

*Кожен ліхтар як старий знайомий
Майже кожному розбито голову
А з того що поряд із домом витя-
гли тельбухи
І він помер стікаючи струмом*

*По пташиних слідах недопалків
По недопалках пташиних слідів
Я незалежно від себе самого
Доходжу додому
Віддираю з корінням вологе тіло
шалика від шиї
Вишкрябую з горла кістку дороги
Викашлюю кров і зупиняю її
зрештою теплим кухневим
рушником
Гірким лимонним соком
І жовтим пластирем кімнатного
світла*

**У тебе є улюблене місце в Києві?
Якщо так, чому саме воно?**

В Києві дуже люблю декілька місць. Передовсім — це місця поблизу будинків, де я колись мешкав і живу тепер. Це: Поділ, від метро Конtrakтова до метро Тараса Шевченка — усі паралелі/перпендикуляри вулиць довкола Фрунзе, Межигірської та інших вулиць – з центром десь так на місці кінотеатру Жовтень. Потім — довкола станції метро Політехнічна, а особливо — парк КПІ та Пушкіна, а також — вулиці, яри та горби довкола Протасового Яру. Це все місця, які я обходив і в якомусь сенсі обжив.

Ти зараз більше житомирянин чи киянин?

Більше киянин, хоча навіть це умовно. Я не відчуваю особливих сантиментів до жодного з цих міст. Мені комфортно жити в кожному з них, хоча по-справжньому мене вразили свого часу Краків, Прага і Бангкок, де мені вдалося свого часу побувати. Тобто екзотику я відчуваю інтенсивніше, ніж своє, рідне і затишне...

Чим відрізняються ці два міста? Я не про можливості, а саме про місто як оболонку. Можливо, розкажеш про енергетику та емоції, які викликає кожне з міст у тебе?

Київ — швидкий, насичений, об'ємний і масштабний. Якщо Москву я ненавиджу як місто саме за

всі перелічені ознаки, бо вони там — гіпертрофовані, то Київ якраз помірно швидкий, помірно насичений, помірно об'ємний і масштабний. Тому тут порівняно затишно, тут можна стерпно витримувати струмінь часу, він не збиває з ніг і не заганяє в нори.

Житомир — значно тихіший і стриманіший. Його важко назвати красивим, він мені чимось схо-

Якби ти міг обирати вид із вікна, що було б там?

В одному з останніх романів Пелевіна «SNUFF» у героїв є можливість купувати різні пейзажі за своїм вікном. Це було б зручно — їх реалістичність цілком порівнювана зі справжньою завіконною реальністю. Особисто я купив би вид на центр Праги з висоти якогось 30-го поверху.

жий на домашні капці — тобі в них зручно, ти в них проводиш якусь частину свого життя, але розумієш, що між люди ти в них не вийдеш, тому неодмінно купиєш кеди і туфлі. Київ є кедами і туфлями, коли як.

Іще міста можна порівняти з ріками, на яких вони стоять. Тому Київ схожий на Дніпро, а Житомир нагадує Тетерів.

Можеш намалювати карту свого улюбленого місця? Або маршрут, яким ти часто ходиш?

Це маршрути, якими я йду на роботу і з роботи. Червона позначка — мій дім на вулиці Університетській в Києві, а зелена — офіс, де я працюю — на Протасовому Яру. Фіолетовий — маршрут, яким я йду найчастіше, жовтий — трохи рідше, а синій — яким я повертаюся.

ИНТЕРВЬЮ С ЧЁРНЫМ МОРЕМ

Участники санкт-петербургской группы «Черное Море» ответили на несколько вопросов о своей встрече с Черным морем и цветовом соответствии морей.

Что происходит, когда Черное Море встречается с Черным морем?

Аня: Что и всегда происходит, когда моря встречаются — они сливаются.

Данила: Невообразимого размера всплеск, цунами, стихийное бедствие на локальном уровне, переворот с ног на голову, сносящий все на своем пути водяной водоворот внутри одной головы. Переоценка собственного я и микро-психическое расстройство индивида.

Марика: Резонанс полюсов. Молниеносное эйфорическое уравнивание. Идиллия.

Какое из морей чернее — ваше или то, что разделяет Европу и Малую Азию?

Аня: В нашем море намешано много разных красок. Каждая новая композиция добавляет свой цвет. Наше море мутное, в нем обитают страшные монстры и чудовища.

Данила: Черные дыры чернее черного, чернее даже Черного моря.

Марика: Космическое пространство самое черное! Здесь черному цвету я подразумеваю значение неясности.

Может ли Черное море обрести другой цвет? Если да, то как и когда?

Аня: Наше море постоянно меняет оттенки.

Данила: Оно может стать белым или, того хуже, серым, но только в случае потери своего оригинального черного существа. Надеюсь, этого не произойдет.

Марика: Трансцендентально Чёрное МОРЕ не статично, а изменчиво. Изменения происходят в звуковом плане. Иногда они окрашиваются в яркие, воздушно-небесные цвета, иногда — в мутные и холодные.

Моря на самом деле имеют цвет? Или он несет в себе только номинативную функцию?

Аня: Цвет морей носит в основном символический характер.

Данила: Название-цвет несет разную нагрузку для человека, так легче ассоциировать и запоминать, но не является ли этот ассоциативный ряд навязанным?

Марика: Всё иллюзорно..

ZINESHOW

*Якщо ви з якихось причин не змогли відвідати першу і єдину міжнародну виставку зінів в Україні, не спішіть засмучуватись. Організатор і упорядник виставки **Любомир Тимків** проводить віртуальну екскурсію і знайомить із експонатами.*

Перша міжнародна виставка зінів «ZINESHOW» в Україні! Будь-які самвидави приймаються. Будь-яка техніка. Будь-яка тема і формат. Немає повернення. Дедлайн: 30/04/2013. Виставка на сторінці <http://zineshow.blogspot.com>, а також в галереї «тимутопіяпрес» (<http://tymutopiyapres.blogspot.com>). Вітається, але не є «обов'язковим» резюме вашого журналу або інформація про вас і вашу творчість (це необхідно для подальшого вивчення проекту і можливої документації). Зін на виставку, будь ласка, відправляти звичайною поштою.

Саме так розпочався цей міжнародний проект, участь у якому прийняло 119 учасників з 26 країн світу — Україна, США, Італія, Великобританія, Швейцарія, Бельгія,

Німеччина, Австралія, Польща, Японія, Іспанія, Нова Зеландія, Бразилія, Канада, Сінгапур, Угорщина, Португалія, Австрія, Росія, Люксембург, Андорра, Південна Африка, Білорусь, Франція, Нідерланди, Чеська Республіка.

Не вдаючись в опис історії створення зінів, їх становлення і розвиток в культурі «закордону», відомості можна прочитати в інтернеті. Цікавила навіть скоріше вітчизняна індустрія зінороблення, тим більше, що попереду найбільш продуктивніші у нас — це панк і різноманітні хард зіни. Чому ж не було жодного українського музичного зіна? Хто їх знає!? Інформація про виставку була в мережі, навіть обіцяли при потребі допомогти з організацією. Можливо, спрацював інстинкт зацикленої на собі спільноти, "недостойні-достойних", тоді це вже навіть потішно, як би там не було — зеро.

Повертаючись до виставки. Поштовхом у створені самвидаву може бути будь-що: «моя улюбле-

**ВИГАДАНА ЛЮБОВНА
РОЗПОВІДЬ CAITLIN R.
WARNER, РОЗКАЗАНА ЗА ДО-
ПОМОГОЮ КАСОВИХ ЧЕКІВ,
НІКОГО НЕ ЗАЛИШАЄ
БАЙДУЖИМ.**

на картина», «зимові вірші Мацуо Ба-
сьо», «дзеленькіт міських новин» —
Stacy Kirages (США). У внутрішній світ
мальованих історій закликає Nicholas
Beckett (Австралія) — зроблені ак-
вареллю зображення доповнено
короткими віршами, екзистенцій-
ними висловами, сучасною казкою.
Мінливість вуличного мистецтва

Мельбурна досліджує Paul White
(Австралія) — подібністю з хаме-
леоном порівнює розписи, або ж
навиворіт графіті в його уявленні
стають хамелеоном. Зближенням
до дикої природи характеризуєть-
ся тутешня арт-сцена, що створює
прецедент для нової реальності.
Тематика жіночих гігієнічних за-
собів та інше хвилює GLADES (Ав-
стралія). Зін-інструкція по виго-
товленню зубної пасти в домашніх
умовах, як танцювати хардкор-
овий танець, як зробити тату і з
чого складається ваш скейт, знає
Tina Beast (США). Міні брошури
про життя океану та майбутнє ки-
тів SunFlowerSkins (Канада).

В підтримку активістів із групи
The Yes Men, що займаються «куль-
турними провокаціями» висло-
вився Cascadia Artpost (США). Його
видання за принципом розгортки
оригінально розповідає про істо-
рію цієї видатної арт банди, допо-
внене авторськими марками на
честь цієї організації, яка у своїй
діяльності використовує творчі
методи для сприяння змін у соці-
альній проблематиці. Їхній доку-
ментальний фільм "Згідні на все
змінюють світ" можна вільно пе-
реглянути в інтернет мережі (ре-
комендовано для перегляду). Кри-
тичним і саркастично налаштованим
виявився внесок, надісланий авто-
ром, який видає зін під одноймен-
ною назвою Show me the Money!
(США). Гасло цього номеру звучало
як «будьте уважні до Америки,
щоб її демократія не прийшла у
вашу країну».

Серед інших видань «Міфи і Правда» Edition Janus Eberhard Janke (Німеччина) — в дотичності візуальної складової міфології сучасного світу і вавілонії Piddle Productions (США) — два випуски “Abstract by Nature”, один присвячений подіям під час руху Окупуйте Лос-Анджелес, інший — це журнал про владу, секс, музику, поезію, фемінізм, медитацію, депресію, почуття провини, щастя, афродізіак та інше. Привертає увагу відео звернення про участь авторки у проєкті Зінесшоу <http://www.youtube.com/watch?v=crHy2rL6hqq>. “Shards of glass in your eye” — журналі оригінальних ідей, кожний випуск має смішне есе, гумористичні коментарі, спостереження за знаменитостями, життєві поради, правила, як зустрічатися з хлопцем з рок-групи та багато іншого від Kari Tervo (США). “What it is” журнал оповідань, колажів та коміксів Dawn Wing (США). Readers Digress! (Великобританія) повністю присвячує публікацію сюрреалістичній розповіді Анрі Фрелона.

Значний за обсягом і змістом об'єм фанзіну Cher Zine. Це видання справжнього фанатичного напрямлення, що висвітлює всі можливі факти з життя і творчості американської співачки Шер. В промоцію фан ідеї ідуть всі наявні до цього атрибути: журнали, інтерв'ю, книги, речі, ляльки, посібник для кращого запам'ятовування текстів і т.д. Фанзін представлений у трьох номерах, що побачили світ у 2000, 2004 та 2011р., здійснено Mary McCray (США).

Окрема група — це різноплановий поетичний самвидав, зроблений за кошти автора. Саме так видано дві збірки поезії «Новий день старі сліди», «Ти було» Лева Скопа (Україна). Книга віршів «Вишня на болоті» Володимира Нагорняка з малюнками Олександра Журби (Україна) в авторському жанрі ідаропної поезії. Різночасові за часом видання “Specular shards” та “Under the el” від художника та поета David Stone (США). На кордоні зо-

**ЗАПОЧАТКОВАНИЙ У 2000
РОЦІ ЗІН ПІД НАЗВОЮ
“THINK HERE” В ГРУДНІ 2012
НАЛІЧУВАВ 400 НОМЕРІВ.**

бражальної поезії і візуалізації думок створив книжку Cameron Terhune (США). Своє захоплення поезією демонструє Rupert M Loydell (Великобританія). Поезія слова і поезія колажу Zachary Scott Hamilton (США). Сучасну канадську поетичну думку у невеликих за обсягом книжечках "Bird", "Tomorrow never comes" представляє Ed Varney (Канада). Його ж епічна історія про життя та смерть "Fast Grounded", роздуми про секс та порно "Sex sells". Гра поетичним словом залишається серед постійних захоплень у публікаціях Mark Sonnenfeld (США) отримуючи цілковите формальне «спрощення» у "5 poems". Про асемічне письмо і асемічну поезію розповів Tim Gaze (Австралія), перша книга "from the known to the unknown" збірник різнопланових варіантів письма, інша "noise" зібрані в одне оригінальні поезії автора. Експериментальну поетичну періодику, а саме міжнародне ревію "б", видає Shin Tanabe (Японія) співпраця з поетами із ін-

ших країн дозволяє залишатись цьому самвидаву актуальним і затребуваним ось уже як дев'ятнадцять років.

Цікаві за своїм авторським складом видання, у яких публікації належать декільком авторам. Саме таким є панкзін Tryznas-Kefiras, надіслала Олександра Боровикова (Білорусь) змакетований з коміксів, оповідань та малюнків білоруських панк ілюстраторів. З українських внесків вирізняється Svaya №4 досить об'ємного формату А3, в більшості сформований з текстового матеріалу, видається в Чернівцях, надісланий Марією Агісян. Російський New Blood, №1 2008р. №2 2009р. зроблений в класичних традиціях панк зінів: інтерв'ю з гуртами, огляди концертів, рецензії на альбоми. В доповнення до кожного номеру додано CD з музикою. Музичним є і "Psyche out" видання 1999р. авторства Silvano Pertone (Італія). До спільних видань відноситься і "Black Dogs", од-

ним з дописувачів якого є Alice Bradshaw (Великобританія).

Спеціально для Зінесшоу Alfonso Filieri (Італія) створив оригінальний арт-бук "Острів". Christie Blizzard (США) зібрала з розмальованих фрагментів, що колись були ескізами та начерками, авторську книгу, обрамивши її кольоровими клаптиками полотна. Надихнувши таким чином нове життя у, здавалось би, естетично відпрацьовані об'єкти. В плані колажування наявними арт засобами: Мерлін, Бойсом і фарбою працює Lothar Trott (Швейцарія). У хендмейді зроблено "Transtextuel" — FnL Osowski (Австралія) само ідентифікується як постмодерна квір продукція, що надає перевагу методу критичного викладення матеріалу.

Завдяки власним публікаціям популяризує свою творчість молодий ілюстратор Emmanuelle LY (Франція), який зараз працює над проектом Daily Sketch Crossing,

мета якого кожний день робити по одному графічному малюнку, проєкт триває ось уже як рік часу. Ще одним ілюстратором є художник Chris Reijnen (Бельгія), він також оформив роботи у невеликі за тиражем самвидави «люди, які є душею світу», "bart bling". У вигляді невеликого каталога представлено творчість Liketelevisionsnow (США). На відповідно високому рівні зроблено "Black Book" автор Олександр Хаверчук (Україна). В альбомі український автор зібрав свої малюнки за останні три роки і видав тиражем 8 штук. Мереживом мальованих історій заповненні міські джунглі лондонського графіка, що мріє змінити своєю творчістю навколишнє урбаністичне середовище Chris Bird (Великобританія). Інакшими зображальними засобами оперує Mr. Edwards (Австралія) — вибухом кольору сприймається кожне його видання, оригінально сформованим колажем, що є символом епохи рекламних марок і товарів, відповідно націлених на споживача. Ав-

тору вдається вдало поєднати текст, колір і зображення. Повний малюнків та коміксів "The Manhattan project" від Stephanie Rinker (США). Повністю заповнені мальованими зображеннями та текстовими повідомленнями у вигляді рекламних оголошень видання із серії «Щоденик малюнків» Becky Kidner (Великобританія). Збірку графічних вправ знаходимо у Jean-Marc Rastorfer (Швейцарія).

Peter & Angela Netmail (Німеччина) опікуються журналом про мистецтво та культуру "Oswald", кожного року видають каталог-додаток до мейл арт проектів.

Рекламує зін культуру та займається промоцією творчих людей, заохочує і популяризує художні роботи Латиноамериканських митців самвидав ChingoZine (США).

Про події у світі перформансу інформує саморобний, некомерційний угорський журнал "Plateau", сфера зацікавлень якого — виконавське та живе мистецтво. Описи і огляд перформативної сцени без критичного аналізу. Видається з 2011 року, тиражем 50 штук. Засновник, редактор і видавець Denes Imre (Угорщина). Організатори щорічного міжнародного фестивалю "Mail-Art-Mekka Minden"

Документуванням візуальних творів займається Jose Roberto Sechi (Бразилія), він є куратором Sechiisland в Rio Claro, а також організатором альтернативних арт проектів у своїй країні. Започаткований ним у 2000 році зін під назвою "Think Here" в грудні 2012 налічував 400 номерів.

Серед спеціалізованих видань про мистецтво вирізняється масшта-

бом (30х30см) і наповненням журналу арту, дизайну та освіти "COMAG" Bernd W.Plake (Німеччина). До друкованих підбірок, що покликані висвітлити сучасну художню сцену, належить і Swap Zine, щоквартальник у якому опубліковано графічні роботи, зроблені в класичних техніках друку, зазвичай лінорити. PanZine від колективу художників Panaut Collective Workshop (Чеська Республіка) презентує творчість молодих авторів, їх бачення розвитку сучасного мистецтва. Артзін пов'язано з Карловим університетом у Празі і зроблено студентами цього закладу.

З ряду періодичних зінів слід виокремити творчий самвидав Kobb Laboratories (США). Колективний за духом і виглядом дорогого журналу "Permanent Vacation" Kerry Ann Lee (Нова Зеландія), на сторінках якого знаходять самовиявлення художники, письменники, політики — вважається одним з серйозних видань цієї країни в жанрі зін. Інформаційне ревію про сучасну італійську арт сцену, що працює на засадах поштового мистецтва, флюксуса та інших, надіслав Claudio Romeo (Італія).

Більш ширше представлена творча сцена у самвидавах, які є каталогами або ж документацією до різноманітних художніх проєктів. Таким є каталог до виставки "The Red", укладений Gue Schmidt (Ав-

стрія). Каталогізація проєкту "motz" Elke Grundmann (Німеччина). Документація проєкту "Blackbird 9" David Stone (США) та "Friour 4" Guido Vermeulen (Бельгія). Також має місце самвидав каталогів власних творчих робіт, зазвичай у чорно-білому варіанті G. Vermeulen. На мікшованому папері "Black book_02" за стилем наближено до арт-бука, автор Pal Csaba (Угорщина).

ЧОМУ Ж НЕ БУЛО ЖОДНОГО УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ЗІНА? ХТО ЇХ ЗНАЄ!?

Існують видання, у яких в оригіналі представлено авторський внесок у потрібній кількості відбитків, в середньому від двадцяти до сорока об'єктів. Всі вони зроблені на якісно високому рівні: "CIRCULAIRE 132" — автор ідеї R.F. Côté (Канада), "The Assembling magazine of Planet Susannia" — автор ідеї Susanna Lakner (Німеччина), "Mail Art Makes the World a Town" — автор ідеї Cheryl Penn (Південна Африка).

Поміж інформативних мейл-арт видань чільне місце займає "Node Rajomo" — автор P.J.M.(США). Виготовлене у чорно-білому варіанті, з різноманітними кольоровими вставками. Таким же чудовим є і зміст щоквартальника. В допомогу художникам P.J.M. друкує оголошення про мейл арт проєкти, співпрацю, музичні новини.

Не обійшлося і без Флюксус видань: "One Day in Berlin" Elke Grundmann (Німеччина) — сформований із знайдених предметів.

Класичну форму флюксус зіна "Zine in a Box" зробила Ptrzia TICTAC (Німеччина) — з вигляду це коробка, у якій знаходяться художні внески від двадцяти чотирьох учасників. Свою підбірку флюксус літератури має і David Dellafiora/Field Study (Австралія). Зокрема проект прикрасили видання "KART" №38, сформований із вісімнадцяти учасників, а також ексклюзивний і неперевершений "Wipe" №72, внески до якого приймаються виключно на туалетному папері. До вищезгаданого варіанту надіслано двадцять шматків туалетного паперу зі штапованим мистецтвом від двадцяти учасників з восьми країн.

Роздуми на рахунок, що ж таке є зін, надіслав Fraenz Frisch (Люксембург). Видання оздоблено малюнками пером, авторськими марками та штампами, АТС, а також текстовими висновками. Angela Behrendt (Німеччина) надіслала розгортку-маніфест проти ядерної енергії, та міні книжечку під назвою «Просто поцілунок». Walter Bachmann вирішує заповнити відведений простір відбитками гумових штампів, арт-марками, копіями своєї графіки, яка об'єднується під загальним псевдонімом dadanautik. Андрій Олексюк — Andrew Oleksiuk, який виріс

у США, проте не забуває свого українського коріння <http://andrewoleksiuk.blogspot.com> надіслав невелику флюкс книжечку комп'ютерної фактури, відкритку, та спільну роботу з художницею Claudia Laska (США). Інформативний листок,

оздоблений власноруч марками, написами, текстами художником Roberto Formigoni (Італія).

Інша група самвидавців формується за принципом присвяти книжок своїм коханим. Так Pam Huggins (США) спродукувала збірку коміксів, присвячену своєму чоловікові,

у якій в жартівливій формі розповідає про подружнє життя. Вигадана любовна розповідь Caitlin R. Warner (США), розказана за допомогою касових чеків, нікого не залишає байдужим. Станіслав Туріна (Україна) для коханої дівчини створив романтичний арт-бук «Ночные Бражники».

На виставці має місце один з різновидів зінів — це фотозіни. Так фотосторію про колишній Східний Берлін, де все невблаганно оновлюється і перебудовується, зібрано автором у колаж за допомогою фотомонтажа Laura Holland (США). Значна кількість фотоматеріалу опублікована в артзіні "tangent" Karen Ay (Великобританія). Особисті переживання Dawn Wing

ЗНАЧНИЙ ЗА ОБСЯГОМ І ЗМІСТОМ ОБ'ЄМ ФАНЗІНУ CHER ZINE. ЦЕ ВИДАННЯ СПРАВЖНЬОГО ФАНАТИЧНОГО НАПРАВЛЕННЯ, ЩО ВИСВІТЛЮЄ ВСІ МОЖЛИВІ ФАКТИ З ЖИТТЯ І ТВОРЧОСТІ АМЕРИКАНСЬКОЇ СПІВАЧКИ ШЕР.

(США) занотовано у збірці, присвяченій бабусі авторки. Книга наповнена фотографіями будинку, у якому вона мешкала, та її фото під час перебування в будинку пристарілих. Маніпулюють за допомогою колажів з архівних та сучасних фотографій, експериментуючи уявленнями про жіночність, задля показу гендерних проблем у спільному проекті Lydia Moyer & Tory Wright (США). Фотозін своїх робіт представив Jan Theuninck (Бельгія), з власноруч наклеєними фотографіями живописних робіт. Фотозвіт своїх подорожей, такий собі щоденник, оформлений у зін, зустрічаємо у Tanja Schlemm (Німеччина).

Значний об'єм художньо-публіцистичної та радикально-феміністичної літератури у вигляді журналу «Острів» та численних літературних додатків надійшов від поетки, видавця і редактора журналу Ольгерти Харітонової (Росія). Зазвичай цей самвидав виходить 4-6 разів у рік. Текстове наповнення: оповідання, п'єси, поезія тощо. Придбати самвидав можна на од-

нойменному сайті видання. Феміністичного напрямлення, значний за обсягом, ксерокопійований матеріал надіслано Natalie Bradbury (Великобританія), її "The shrieking Violet" розповідає про креативне письмо, рецепти, соціальні проблеми та інші цікаві для читачів теми.

Футурологічну тему вдало розвиває Kipple Officina Libraria (Італія) культурна асоціація, метою якої є поширення робіт у сфері наукової фантастики, кіберпанк, готика, жахи та суміжні теми. З українських видань подібне напрямлення продовжує кримський альманах фантастики «Фанданго», внесок у проект від постійного дописувача журналу, засновника Міжнародного арт-центру «Александр» Олександра Жмайло (Україна).

З різноманітних оповідань складено зін Echo! Echo! — автор Keet Geniza (Канада). Цей зінестер представляє різновид так званих персоніфікованих журналів з англійської *perzine*. Вони включають в себе ілюстрації і розповіді, поезію, написання листів, особисті транс-

формації. Так повністю з коротких розповідей, у вигляді щоденника представив роботу Jon Foster (США). В форматі автостопу, заглиблюючись у поняття рас і культури в австралійському контексті, граючись з расовими стереотипами, кольорові зображення і текст переплітаються з сторінками книг і топографічними картами Half Zine (Австралія). Листи втрачених друзів, листи рідних і близьких,

яких уже немає, — сумний та водночас цікавий зін запропонував Janell Hoong (Сінгапур). Самоаналізом та спогляданням світу вирішив поділитись у своєму персоніфікованому зині Kathy Tran (США). Ностальгія за своїми старими футболками спонукала Vanessa Berry (Австралія)

видрукувати зін "Band T-Shirt". Свої особисті переживання текстові та ілюстративні оформив у формат міні зинів J.R. (Андора). Результатом спільної роботи двох жінок-авторів є "Throwing Papers" Andrea Hore (Японія). Своїми рукописними нотатками, спогадами про минуле, розкриваючи своє особисте, ділиться з читачем Katie Haegeler (США). Розмірковує над майбутнім інтернет демократії та використовує настанови Курта Йоханнесена Sarah Bodman/Centre for Fine Print Research (Великобри-

танія). До персоналізованих зинів належить "Larry" і окремий зін того ж автора про дружні відносини — Lee Taylor (Великобританія). Спомини про перебування в Каліфорнії, дорожні враження, фрагменти побаченого знайшли місце у літніх нотатках LogPoes (Нідерланди). В стилі StraDa Da Ravena — кольорово розмальовані фрагменти з подорожей Джовані і Ренати з відбитками штампів.

**МАРК ВІДОМИЙ У СВІТІ
ЗІНЕСТЕРІВ ЗАВДЯКИ
ОРГАНІЗОВАНИЙ НИМ
ЩОРІЧНІЙ ПРЕМІЇ "ART
EXCHANGE PROGRAM". ЗА
НЕВЕЛИКІ ВЛАСНІ КОШТИ,
ФОНД ПРЕМІЇ СКЛАДАЄ 150
ДОЛАРІВ ПЛЮС 100 КОПІЙ
ВАШОГО ЖУРНАЛУ, ЦЕЙ
ХЛОПЕЦЬ ПОПУЛЯРИЗУЄ
ЗІНОРОБСТВО В СВІТІ.**

Рециклінг паперу, з якого зібрано зін, є одним з ключових елементів на якому наголошують їх автори. Економний та екологічно правильний підхід допомагає в подальшому вигідно продати екземпляр. В той же час роботи, зроблені з листків старих книжок, ма-

ють свій ні з чим не зрівняльний настрій. Саме таким є самвидав Carolyn Oord (Канада).

Раритетні видання на Зінешоу надіслав Mark Bloch (США). Цей концептуальний художник почав видавати свою газету Rapmag у 1979 році. Для виставки надіслано №31 (1989р.), №37 (1992р.), №55 (2008р.). Видання цікаві ще й тим, що ознайомлюють читача з тодішніми подіями та баченнями тогочасної арт проблематики.

Надійшли на виставку і дитячі внески, це п'ять міні зінів, зібрані групою дітей під назвою Artery-Co / Lara Library (Австралія).

Цікаву колекцію самвидавців надіслав Marc Calvary (США), кожний номер його невеликого зіна відводиться конкретно визначеній темі. Це може бути фоторепортаж або ж тестовий екземпляр. Також Марк відомий у світі зі-нестерів завдяки організованій ним щорічній премії "Art Exchange Program". За невеликі власні кошти, фонд премії складає 150 доларів плюс 100 копій вашого журналу, цей хлопець популяризує зіноробство в світі.

З середини вісімдесятих років видає спеціалізовану літературу

Wiseblood (США). Кожний примірник заповнено текстом того чи іншого змісту, улюбленою ілюстрацією автора є кіт, який присутній майже у кожному номері.

Мінізіни виготовили: StWP (США) — набраний з вирізок копірайту, Josh Ronsen (США) — складений з зацікавлених для автора текстових та візуальних зображень. Інший принцип укладання формату вибрав Daniel Behrendt (Німеччина) — це листок формату А3, заповнений з одного боку роботами знайомих йому художників, ксерокс, складений наполовину і зігнутий утрое до А6. Кожне

видання обрамлене аксесуарами — кольоровою стрічкою, загорнуте в цигарковий папір або папір з фотолабораторії тощо.

**ЕКСКЛЮЗИВНИЙ І НЕ-
ПЕРЕВЕРШЕНИЙ ЖУРНАЛ
“WIPE”, ВНЕСКИ ДО
ЯКОГО ПРИЙМАЮТЬСЯ
ВИКЛЮЧНО НА ТУАЛЕТ-
НОМУ ПАПЕРІ. ДО ВИ-
ЩЕЗГАДАНОГО ВАРІАНТУ
НАДІСЛАНО ДВАДЦЯТЬ
ШМАТКІВ ТУАЛЕТНОГО
ПАПЕРУ ЗІ ШТАМПОВА-
НИМ МИСТЕЦТВОМ ВІД
ДВАДЦЯТИ УЧАСНИКІВ З
ВОСЬМИ КРАЇН.**

Вже відомий в Україні за своєю мега популярною ідеєю "Brain Cell" Ryosuke Cohen (Японія).

Хаотично мікшованими в проєкті можна визначити видання Jonathan Johnson (США), Robert Znajomski (Польща), Mariano Bellarosa (Італія).

Оздобленням виставки стали й інші твори художників, які не є зі-нестерами, але з радістю відгукнулись прийняти участь. Це Moan Lisa (США) — два чудових відбитки на сторінках старої книги, Monica Rex (США) — дві поштові відкритки, Marcello La Neve (Італія) — "Il Sogno", Andreas Horn (Німеччина) — авторська робота, David Stanley Aponte (США) — авторська відкритка, Dorian Ribas Marinho (Бразилія) — класичні для автора відкритки, Maria Teresa Cazzaro (Італія) — колаж, Mishka Donna Carpenter (США) — малюнок, Daniel de Culla (Іспанія) — малюнки "Chaos is our kingdom", "Dear

Teachings are not...", Maria Jose Silva Mize (Португалія) — "S/Tilielo", Jorge Grimm (Бразилія) — ліногравюри, «Кожний день на заході сонця» 1978р., «Любов і статъ» 1979р., монотипія «Вікно» 1981р.

Оголошуючи проєкт, я навмисно не наголошував, що буде зроблено щось від мене для учасників, оскільки ніколи не знаю достеменно, чи вистачить у мене на це коштів. Тому радий, що їх виявилось стільки. Це була така собі страховка. Хоча, я думаю, що учасникам по великому рахунку на це наплювати, враховуючи, те що половину з них я знаю вже не перший рік.

Зіни, які надійшли на проєкт, залишаться у мене. Це нормальна і звичайна практика проведення подібних заходів у світі. Знаю, оскільки сам приймаю участь у подібних проєктах від мистецтва і надсилаю купу матеріалу «безвозмездно».

ЯК АУКНЕТЬСЯ, ТАК І ВІДКЛИКНЕТЬСЯ

Музикант трьох діючих груп (Ratbite, Johnny B Gut, Stalag 328) Ку-мар розповів про привида скінхеда Васи, чия тінь постійно падає на все, до чого докладає свої руки Ку-мар.

Якщо чесно, то той Вася мені давно вже в горлі сидить. Один раз написав хуйню — на все життя тепер марафон. Вірніше, хуйні я багато написав, правда от чогось тільки Вася зачепився. Я взагалі, не маючи ніякої задньої думки, написав цю пісню, як стьоб над одним львівським на той час скінхедом, який кричав про свою боротьбу за білу расу чи не на кожній п'янці та кроці. А потім якось, коли гопота почала бити його та його друзів, — з переляку заліз під стіл і прикинувся непритомним.

Звісно, що я не міг пройти повз такий акт боротьби за білу расу. І накатав цей текст. Це було ще в 99-му році. Ми його записали серед інших речей, але раптом на концертах почали постійно про-

сити цю пісню. І пішло-поїхало. В 2000-му році ми її записали (перший наш професійний запис) і віддали на радіо. І, о жах! У Львові в місцевих хіт парадах вона почала займати перші місця.

Це було смішно, але не довго. Адже я ріс, розвивався і те, що здавалось веселим ще пару років тому,

зараз починало підтошнювати. Дійшло до того, що вже в 2003-2004-му роках я просто морозився співати

ОДИН РАЗ НАПИСАВ ХУЙНЮ — НА ВСЕ ЖИТТЯ ТЕПЕР МАРАФОН.

цю пісню. Бо вона нереально заєбала. Через неї в нас були конфлікти з правими (наймасштабніший був на концерті в Далі, тупо маса на масу).

Тостер і (що саме уніле) мене почали асоціювати тільки з цією піснею. Не можу сказати, що в Тостера були глибокі і цікаві пісні, це був такий собі гівнарський початок, коли пацани, не маючи нічого, пробували зробити те, що на їх думку було роком. Але я вважаю, що в Тостера були більш цікаві речі, ніж Вася. Одна-дві точно.

Хоча в цілому, по великому рахунку, зараз мені дещо соромно за творчість Тостера. Однак це був розвиток, початок, в умовах без інтернету, музики, журналів, прикладів і т.д. В 97-му році у Львові максимум що можна було мати — декілька касет експлойтеда, місфітс, секс пістолс і купу металу. Ну і книжки про нірвану.

Ми не заморочувались ідеологіями, стилістикою, якимись темами... було просто весело і все. Це зараз можна сказати, що то неідейне гівнарство з дебільними текстами. Тоді було весело. Щоправда, я вже наприкінці 2003-го року змучився пертись від цього... я вникав в панк культуру нормально, качав альбоми, зіни, спілкувався з людьми і т.д. Хотів грати соціальний панк плану Бед реліджн чи крастпанк а-ля Дісрапт чи Хіатус. Але грали далі скінхеда Васю.

Це все і призвело до розвалу Тостера. Ну і слава яйцям. Я пробував зібрати різний грайндкор, краст, навіть дум... однак щоразу, коли я виходив на сцену, публіка кричала СКІНХЕД ВАСЯ. Хотілось вбивати.

На першому концерті Люстр Чижевського в Франківську в 2005-му році

на афіші написали маленькими буквами Люстри Чижевського і величезними ЕКС-ТОСТЕР.

Навіть в Северодонецьку, коли я вийшов на сцену, з залу кричали Вася, Вася, давай Васю... От і ти теж — вроді знаєш, що я з Ретбайта, а питаєш про Васю. І так постійно...

Нещодавно зустрів знайому на вулиці, яку не бачив років п'ять. Вона йшла з донькою, дівчинка 2-3-го класу. Мама тикнула в мене пальцем і сказала донці — це той дядя, який співає Скінхеда Васю. І дівчинка заплескала в долоні... а надворі 2013-й рік.

З приводу регулярного набросу на форумах і в тусовці — а Васю зіграєш, ставлюсь спокійно. В мене хоч і дурацьке, але є почуття гумору. Тож, якщо я бачу, що це не в рамках наїзду чи образи (буває і таке), намагаюсь сам пожартувати на цю тему. Навіть в Ретбайті декілька разів в пісні «Твой последний день» в кінці замість «Не здавайся, улыбайся» періодично кричу Скінхед Вася. Помічають одиниці.

Напевно, що б я не зібрав і не грав — Вася буде зі мною, як тінь батька Гамлета.

Фото: А. Мазарчук

Текст: Рафальский

ТАКСИ

Главного действующего лица нет... вечер безынтересен...обычно возвращаюсь в это время...теку слюной на соседнее сидение автобуса...даже если там кто-то сидит...пейзажи повторяются...у моего соседа туберкулез...он заразился от города...я в очереди.

Каждый раз, проходя мимо остановки, мы пытаемся засунуть голову в фанерную доску и быть сфотографированными...в первый раз это мне приходит в голову, когда я возвращаюсь, говорю же...сюжеты кончились, вечер безынтересен...не хочу рассказывать, как ты сейчас готовишь ужин...

Все-все играем в игру...«Подхвати туберкулез в городе» называется...еще я не могу рассказать, что я сегодня делал...это не представляет никакой важности...от моего рассказа набивается пузо.

Сойду с ума...если перестану мечтать об отпуске в сентябре...это так же, как школьники, лишаящиеся девственности летом...красные воробьи на крыше...хоть что-нибудь...что может меня натолкнуть на потоп со-

знания в городе...по дороге домой или к тебе...к тебе домой.

Кто-то по-другому чувствует город, понимаете...мой сосед, например...он не знает...его наушники сжимают голову с частотой вращающейся турбины самолета.

Для кого-то город не своя квартира...чужая...кто не уезжал так далеко из города...кто никогда не видел туман...кто каждый день поднимается вверх.

И если говорить...что я об этом хочу...ну нет.

И если вообще говорить о том...что я хочу...зачем?...счастье конфетных фантиков и похвалы...самоунижения...слез до гроба...кому нужно это...не хочу больше возвращаться после второй смены...десять какого-то там числа...непонятно какого месяца...чтобы в окно не дул мне ветер с дождем...я лежал на второй полке двуспальной кровати...притворялся, что еду сейчас не домой, а на север, на юг, на запад, на восток...во все расползающиеся нити страны, а не в пятиметровую комнату. С потеками на

потолке...самую ужасную из всех, где я бывал.

Комната не наша...никогда нашей не будет...так вот, я и не хочу, чтобы она была чьей-либо вообще.

Еще хочу, чтобы все были здоровы. Чтобы сюжеты не кончались.

Не хочу просыпаться в пятиметровой комнате, на пружинной кровати...с грязным ковром...чтобы в мои окна-зеркала не смотрели миллионы глаз ежедневно...чтобы

люди не рассуждали, будет дождь или нет.

***

Перед всем этим...я пил кофе на остановке...возле магазина бродили таксисты...на скамейке сидел больной или совсем уже обдолбанный парень...со мной рядом стояла девушка...на сумке Биг Бен...лицо грустное. Таксисты – подлецы...почему? потому что им нечем больше заняться, как только увозить тебя из моей кровати.

VK.COM/MOREZINE

MOREZINE.UA@GMAIL.COM